

fesní dráhu a žakovou sebedůvěrou v matematice⁶ na jedné straně a výsledky žáka v matematice (známka z matematiky na vysvědčení) na straně druhé. Pro žáky 9. ročníku ZŠ i pro žáky 2. ročníku SŠ platí, že žakova vyšší oblíbenost matematiky a důležitost jí přikládána jde ruku v ruce s jeho sebedůvěrou v matematice a zároveň s lepší známkou na vysvědčení. Důležitost matematiky pro jejich budoucí život je tedy překvapivě vnímána také žáky, kteří v ní nedosahují dobré známky na vysvědčení.

3.3

Prostorové, materiální a personální podmínky vzdělávání

Prostorové, materiální a personální podmínky vzdělávání utváří základní předpoklady pro rozvoj matematické gramotnosti. Primárně byly během prezenční inspekční činnosti hodnoceny tři aspekty prostorových podmínek vzdělávání pro rozvoj matematické gramotnosti – stísněnost prostor pro výuku, využití odborných učeben pro výuku a podnětnost prostředí třídy k rozvoji matematické gramotnosti⁷. Hodnocení přineslo následující zjištění:

- Problém stísněného prostoru se v hospitovaných hodinách vyskytl spíše ojediněle (ne celé 4 % hospitací), když ve většině případů (téměř 70 % hospitací) byly zaznamenány přiměřené prostorové podmínky pro výuku a v přibližně čtvrtině hospitací byla konstatována možnost různorodějšího využití prostoru⁸ (např. práce žáků mimo lavice, různé uspořádání lavic).
- Odborná učebna byla využita ve čtvrtině hospitací, přičemž častěji šlo o hospitace na základních školách (přibližně třetina hospitací v ZŠ) a méně často o hospitace na středních školách (přibližně pětina hospitací v SŠ). Častější bylo také využití odborné učebny v jiném předmětu než matematice.
- Podnětnější prostředí třídy pro rozvoj matematické gramotnosti bylo zaznamenáno v přibližně čtvrtině hospitovaných hodin, přičemž častěji v případě základních škol a u jiných předmětů než je matematika.

Možnost využít počítač či interaktivní tabuli pro rozvoj matematické gramotnosti je obvykle považována za faktor podporující motivovanost žáků k učení. V téměř dvou třetinách hospitovaných hodin byla třída vybavena počítačem, vybavenost třídy interaktivními tabulemi byla o něco nižší (viz graf č. 4). Ve třídách základních škol byly častěji k dispozici interaktivní tabule, zatímco ve třídách středních škol počítače. O něco častěji byly oběma hodnocenými pomůckami vybaveny třídy s vyšším počtem žáků. Za pozornost také stojí, že vybavenost škol, které jejich ředitelé zařadili mezi školy s horšími socioekonomickými předpoklady žáků, nebyla horší než u ostatních škol.

6 Za tímto účelem a pro zjednodušení datové struktury byly faktorovou analýzou konstruovány tři proměnné. Proměnná týkající se žakovy oblíbenosti matematiky je především ovlivněna odpověďmi: „Na hodiny matematiky se těším.“; „Učím se matematiku, protože mě baví.“; a „Věci, které se učíme v matematice, mě zajímají.“ Proměnná týkající se žakem vnímané důležitosti matematiky pro jeho další vzdělávací a profesní dráhu je především ovlivněna odpověďmi: „Matematika je pro mě důležitý předmět, protože ji budu potřebovat ve svém dalším studiu.“; a „V matematice se naučím mnoho věcí, které mi pomohou získat dobré zaměstnání.“

7 Znak podnětného prostředí třídy zahrnuje využití prostor (např. nástěnky a další) pro umístění pomůcek didaktického i pracovního charakteru, tematických obrázků, úloh k dobrovolnému řešení, evidenci práce žáků a další.

8 Častější byla tato možnost na základních školách a také ve třídách s nižším počtem žáků.